

19. december 2005
TEM

Referat fra 7. møde i
Arbejdsgruppe terminologi/registrering
16. december 2005
kl. 12-16.30
Den Gamle By

Deltagere:

Kirsten Leer, Viborg Stiftsmuseum
Else Østergaard, Nationalmuseet – bevaringsafdelingen
Inge-Margrethe Davidsen, Gilleleje Museum
Joy Boutrup, Designskolen i Kolding
Catharina Oksen, Middelaldercentret
Gæst: Camilla Luise Dahl, CTR/Middelaldercentret
Tove Engelhardt Mathiassen (puljeseekretær og referent)
(Ud over til gruppens medlemmer og Camilla Luise Dahl sendes referat til Ingeborg Cock-Clausen og publiceres på dragt.dk)

Dagsorden (måtte omskibes på stedet på grund af DSB-strejke, der gav forsinkelser):

1. Camilla Luise Dahl præsenterer sit projekt med studier i middelalderkilder efter dragtterminer.
2. Joy Boutrup præsenterer sit arbejde med orddatabasens struktur.
3. Diskussion af databasen
4. Drøftelse af en sammenkobling af Camilla Luise Dahls projekt med dragtpuljens arbejde
5. Evt.

Ad 1. Camilla Luise Dahl arbejder på sit magisterspeciale ved Københavns Universitet/CTR med et projekt om middelalderlige dragtterminer i samtidige skriftkilder og behandler terminer på ældre dansk, middelalderlatin, oldnorsk, fornsvensk og i begrænset omfang middel lavtysk. Det er hovedsageligt terminer for dragtstykker og tilbehør, men også tekstil- og klædestyper. Den første afgrænsning har drejet sig om indkredsning af

tilgængelige dragtleksika. Camilla skriver længere artikler til hvert ord og oplyser systematisk om kilderne ind i teksten. Opslagene viser både moderne og ældre stavemåder. Det er hensigten, at man skal kunne søge både tematisk og via ord. Målsætningen er en selvstændig database i 2007. Camilla forstiller sig et samarbejde med andre forskere, som kan medvirke til at udbygge antallet af ord i databasen. Til dette skal der udarbejdes en form for autorisation. Camilla har endnu ikke fået opbygget den tekniske struktur i sin database.

Ad 2. Joy Boutrup præsenterede sit store arbejde med strukturen i orddatabasen og de enkelte skabeloner for indarbejdning af data. Rent teknisk bliver databasen opbygget af flere selvstændige og sammenknyttede databaser, hvorpå man kan søge på ord. For eksempel vil et opslag på overskriften kræve give adgang til et system af forbundne links til andre specialudtryk for kraver, som sjalskrave, drengekrave, reverskrave etc. De enkelte databaser vil for brugerne opfattes som et hele; men rent teknisk må man adskille dem, for at de kan fungere. I øjeblikket er der eksempelvis én database for "genstande", det vil sige dragter og dragtdele og også for eksempel gardiner og sofapuder, og en anden database for tekstil, det vil sige grundmaterialer i form af vævning, strik m.v. En anden forbundet database er beregnet til kildehenvisninger.

Ud over selve databasernes indbyrdes struktur har Joy arbejdet med opbygning af skabeloner for indtastning/aflæsning. Det er en meget nøgtern skabelonopbygning med plads til 500 anslag i beskrivelsen, lister med forskellige stavemåder, som man kan klikke frem, og med et felt for datering. Der vil forhåbentlig også blive plads til billeder/tegninger. Joy eksperimenterer stadig med denne del af projektet. Skabelonerne vil have én farve, når der indtastes, og en anden, når en bruger besøger databasen. Desuden havde Joy også tænkt på et søgefelt, når man åbner databasen.

Ad 3. (På grund af DSB-strejke blev tiden til egentlig diskussion stærkt forkortet). Der var en meget positiv holdning til databasens opbygning, som blev opfattet som yderst funktionel. Vi gennemgik den oprindelige målsætning for databasen og fandt den dækkende bortset fra teknikker som broderi etc., der ofte fungerer som en dekoration på et basismateriale. Hertil kan Joy udarbejde endnu en sammenkædet database. Desuden kommer stilbetegnelserne (empire etc.) ikke ind som et selvstændigt element; men må optræde i forbindelse med teksten for hvert ord samt dateringsfeltet. Vi drøftede kort, om vi til enhver tid vil vide, i hvilken periode en term er blevet anvendt. Den oprindelige plan med at forsyne databasen med en artikel om måltagning og måltagningens historiske udvikling, som Inge-Margrete Davidsen samler materiale til, kunne ikke umiddelbart

indfris; men artiklen kan i stedet lægges på litteraturlisten på dragt.dk. Desuden var der ikke umiddelbart plads til punkt 4 fra den oprindelige målsætning. Citat: "Oversigten må gerne indeholde et funktionsaspekt forstået på følgende måde. I Tekstilhåndbogen giver et opslag på eksempelvis lommetørklæde oplysning om velegnede og anvendte materialer til lommetørklæder. (Kan nedbringe fejlmargen ved registrering)". Vi nåede ikke nogen konklusion vedr. om 500 anslag pr. ord var for lidt. Desuden fik vi ikke diskuteret den tidligere idé om instruktive tegninger af dragtdeles placering på kroppen som en indgang til databasen.

Næste skridt er, at Joy udarbejder en demo på CD-Rom, som de enkelte medlemmer i arbejdsgruppen kan afprøve. Den kan formodentlig være klar i januar. De indtastninger, vi foretager i januar, er kun forsøg. De kan ikke kobles sammen, før databasen har fundet en vært.

Ad 4. Camilla Luise Dahls holdning var, at det to projekter ikke umiddelbart kunne sammenkobles. Dels arbejder Camilla med længere beskrivelser af de enkelte termer end 500 anslag, dels er middelaldermaterialet behæftet med manglende viden, om ordenes oprindelige betydning. Camilla blotlægger ord og diskuterer deres betydning. Det vil være oplagt på længere sigt at lægge et link ind fra dragtpuljens orddatabase til middelalderdatabasen og omvendt. Vi bør følge hinandens arbejde på tæt hold.

Ad 5. Evt. Næste møde bliver i Brede 28. februar kl. 12. Målsætninger for næste møde: At diskutere vore afprøvninger af orddatabasen. At få formuleret ansøgninger til det videre projekt med indtastning af ord, hvor det ville være oplagt at starte med seddelkartotekerne. At undersøge om KUAS kan være vært for orddatabasen. Hvordan med autorisationerne? Meld ind til sekretæren med flere ønsker til mødet.

Med venlig hilsen

Tove Engelhardt Mathiassen
Museumsinspektør, cand. phil.